

**A SZABADKŐMÍVESSÉG**

**NEMZETI VESZEDELEM**

ÍRTA

**HUSZÁR KÁROLY**  
SÁRVÁRI ORSZÁGGYŰLÉSI KÉPVISELŐ

**Ára 1 korona**

# A SZABADKŐMÍVESSÉG NEMZETI VESZEDELEM.

Mint az aranka a lóherében, mint a rozsdá a vetésben, mint a gyilkos bacillusok a véredényekben úgy pusztít az emberi társadalomban egy *láthatatlan, titokzatos, bujkáló kórság*: a szabadkőművesség.

A legújabb *Bulletin* szerint az ötvilágrész főhatóságai alá 1910-ben Európában 6020 páholy tartozott 374.372 taggal, Északamerikában 14530 páholy 1,420.432 taggal, Középamerikában 229 páholy 35.224 taggal, Ausztráliában 816 páholy 47.477 taggal, az ázsiai tartományokban 100 páholy 10.000 taggal. Az 1911. évbe tehát a világ szabadkőművesség 22 ezer páhollyal és közel két millió taggal lépett át. Hazánkban ez a 6000 fejű sárkány, a szabadkőművesség mint egy mesebeli lidércnyomás nehezedik rá a magyar nemzet testére, lelkére.

Valamikor azért verődtek össze az első szabadkőművesek, hogy *aranyat* csináljanak és ma minden nemes eszméből, minden szent ügyből, minden nagy gondolatból *sárt* csinálnak a világfejlődés felcserei, a társadalmi evolúció kuruzslói, a szabadkőműves boszorkány konyhák kuktái.

A szabadkőművesek raffinált taktikáival szeretik magukat úgy feltüntetni, mintha a világtörténelem lendítő kerekei ők volnának és mintha a Göncöl szekeret is ők hajtánák az égbolton. Pedig több ezeréves kultúrmunka telt el már akkor, mikor 1770-ben az első páholyok megalakultak Londonban.

A szabadkőművesség szeretné a maga keletkezését a mondák és regék ködébe burkolni.

Régi páholyfrázis, hogy a szabadkőművesség oly idős, mint maga az emberiség. Merészebb páholyzónokok magát az Istent, a „Világ Egyetem Nagy Építőmesterét“ tartják az első szabadkőművesnek. Mások Noéig és Salamon királyig viszik vissza a szabadkőművesség történetét. Eszerint Salamon király templomának építője: *Hiram* alapította volna a rendet. A páholy munkákon és vakolásnak nevezett bankettekben nevetséges és hajmeresztő legendákat hallani ezen titkos társulat gyermekkoráról. A testvérek fantáziája ezen a téren utolérhetetlen. Nincs a világtörténelemnek olyan eseménye, amelyet kapcsolatba ne akarnának hozni az ő titkos társaságukkal. Az emberiség összes nagyjait, sőt magát Jézus Krisztust is leakarják maguknak foglalni.

Az oknyomozó történetírás felderítő munkája azonban itt is eloszlatta a misztikus ködöt.

A valóság az, hogy a szabadkőművesség a középkori kőfaragó céhekből fejlődött ki, amelyek templomokat, zárdákat, várakat és hidakat építettek.

Az emberiség ezen korszakának művészi monumentumai a hatalmas dómok. Építők sokszor egy egész életen át dolgoztak egy helyen. Fejedelmek, a pápák és városok kiváltsággal ruházták fel ezen diploma nélküli mérnököket és ügyes szobrászokat. A kőfaragó céh egyike volt a középkori gazdasági organizáció legtekintélyesebb szervezeteinek. Az igazságszolgáltatást ők maguk látták el tagjaikkal szemben és az illető vidék souverénje semmiféle hatalommal nem birt felettük. A rendőri tisztet is a céhmester gyakorolta felettük. A céh tagjait ellentétben a téglarakó, falazó kőművesekkel *Freimauereknak*, vagyis *szabad* kőműveseknek nevezték, mert ők a többnyire *szabadon* álló díszítő-köveket faragták és mert nagyobb szabadságokat élveztek, mint a többi építőmunkások.

A szakszervezeti tagok intelligenciája és pompás szervezetük egész Európában elismert hatalommá tették a céhet. Összejövelelein, mulatságain szívesen vettek részt előkelő urak is.

Megkülönböztettek inasokat, segédeket és mestereket. A tagság bizonyos fogadalomhoz volt kötve. A mesterek fiai előnyben részesültek más tagokkal szemben. Saját ügyeikben bíraskodtak. A felvételi szertartások teljesen olyanok voltak, mint a mai páholyrítus. A bőrkötény, a kalapács, a körző és a háromszög már akkor is használatos jelvények voltak. Tanácskozásaikon éppen olyan szimbolikus szavakat használtak, mint a mai szabadkőművesek. Utazásaikon titkos jelekkel és jelszavakkal ismertették meg magukat a többi tagokkal. A céhhelység neve *Bauhütte* volt, ebben a helyiségben készültek a tervek. A négy főműhely Strassburgban, Bécsben, Kölnben és Bernben volt. A magyar szabadkőműves szó a német *Freimauer* szó szolgál fordítása.

A céh legkiválóbb tagjai katolikus papok voltak, főképen bencések. Úgy, mint ma, a legkiválóbb társadalomtudósok állandó oktatói a szervezett munkásoknak, a középkorban is vettek fel úgynevezett „befogadott kőműveseket“ a céhekbe. Az intelligencia idővel itt is magához ragadta a hatalmat.

„Ezen munkásszervezetek révén, amelyeknek szimbolikus organizációjuk volt, a mai *spekulatív* és *intellektuális szabadkőművesség* története messze századokba nyúlik vissza.” (Acacia. 1908. 322—324. oldal. Páris.)

A német kőfaragó céh tagjai messze Németország határán kívül is elvitték szokásaikat. A XVI. és XVII. században Angliába, Skótszágban és Irlandba vándoroltak a szabadkőművesek ezrei. A Kilwiningben, Yorkban, Westminsterben levő építőműhelyek a straszburgi főműhely alá tartoztak. A német kőfaragók mintájára szervez-

kedtek az angol kőművesek is, de ők nem élveztek annyi privilégiumot, mint a német szabadkőművesek.

Angliában egy 1350-ből származó okiratban történik először említés a *Freemason-okról* ellentétben a *rnugmason*-nal a közönséges kőművessel. Már 1360-ban törvényesen meg lett tiltva nekik az összeesküvés. Nem voltak tehát itt a királyok kegyencei, hanem titkos aknamunkával dolgozó ellenzék. Az angol szabadkőművesek főtanyája *York* volt.

. III. Eduárd angol király nagy barátja volt az építő művészetnek. Az ő uralkodása alatt épültek a szent György kápolna, a windsori és cambridgei királyi paloták és a winchesteri templom. Ebben az időben számos céh szervezet alakult Angliában és itt nagy előjogokkal lettek felruházva. IV. Henrik 1425-ben már súlyosan büntette azokat a szabadkőműveseket, akik titkos gyűlésekre jöttek össze, mert felforgató törekvéseket tapasztalt náluk. 1495-ben már külön rendeleteket adott ki a király *a titkos társaságuk és gyűlések ellen*.

Skóciában kevesebb tekintélye volt a kőfaragó céhnek tagjainak tudatlansága és ledér, feslett élete folytán. Még a céhmester sem tudott írni.

A reformáció szellemi hullámcsapásai gazdasági és művészeti téren is kifejtek átalakító hatásukat.

A templomok, zárdák, várak lerombolása feleslegessé tette a kőfaragók munkáját. A céhek összezsugorodtak. A tulajdonképeni munkások száma pedig mindig csökkent és „*a befogadott szabadkőművesek*” száma egyre szaporodott. Miként ma a gazdasági egyesületekben: Omge, Omke, Gyáriparosok Szövetsége, szakszervezet, stbiekben foglalkoznak aktuális politikai napikérdésekkel (perrendtartás, választójog, vámszerződés, drágaság, stb), úgy a XVII. század végén a szabadkőműves építőműhelyek lettek azok a politikai klubok, fórumok, amelyeken az intellek-

tuális elem találkozott a társadalom legjobban organizált néprétegével. Az akkori társadalmi forrongás gyújtópontjai voltak a céh műhelyei.

*Fessler* és *Schröder* elismert szabadkőmíves történelemírók tanúsága szerint /. *Károly* lefejezése után 1649-ben a nemesség tömegesen lépett be a *Masonok* közé, hogy a királyságot ezen szervezet segítségével újra helyreállíthassák és a megszökött trónörököst visszahozhassák. II. *Károly* trónra lépésekor az a körül tett szolgálatokért kapta a szabadkőművéség a „*királyi művészet*“ elnevezést, amely még ma is használatos a páholy frazeológiában.

Az emberiség ezen korszaka a véres háborúk korszaka volt. Németország, Spanyolország, Franciaország, Olaszország, Dánia, Svédország és Anglia népemészítő polgárháborúk csatamezeje volt. Keleten a törökök pusztították a kultúrát.

Egész Európa úgy látszott, mintha vérbe fulladozna.

Az emberiség legjobbjai megsokalták a kegyetlen tömeggyilkosságokat, a vandál barbarizmust és a királyok vérszomjasságát, Péter *Suarez* bebizonyítja, hogy minden törvény főcélja a közjóéért emelése és hogy a királyok hatalma sem korlátlan, mert ők is felelősek az Istennek és népeiknek a reájuk ruházott jogok gyakorlásáért. Kiváló tudósok támadtak, akik lépésről-lépésre vitték előre az emberiséget. „Amíg a vallási és politikai szabadságért a csatamezőkön patakokban folyt a vér és tüzzel és vassal harcoltak a népek, addig ugyanezen célokért párhuzamos küzdelem folyt a tudósok szobáiban is, de szellemi fegyverekkel.“ (*Findel* Geschichte dér Frm.)

Egymásután alakultak új vallásos szekták, amelyeknek fő jellemvonásuk az volt, hogy valóságos *szociálpolitikai programokat* adtak az emberiségnek. Ilyenek voltak a waldensiek. *Andrea* egyesíteni akarta az összes keresztény felekezeteket és e célból megalakította a „*Societas roseae*

*crucis*“-t, vagyis a rózsakeresztesek társaságát. Ő fejté ki először egy alakítandó nemzetközi titkos szövetség céljait. A rózsakeresztesek főképpen a természettudományok művelésére szentelték magukat. Társaságukba tartozott *Leibniz* bölcész is. Persze, mint minden akciónál, itt is csatlakoztak kalandorok, rajongók és csalók, akik azt híresztelték magukról, hogy aranyat tudnak keverni és életelixíreket csinálnak, amelyekkel a halált el lehet kerülni. Ezen csalók természetesen alaposan kiaknázták kortársaik hiszékenységét.

Legnagyobb része volt a modern szabadkőművesség megalapításában *Komensky* János preraui csehországi tanítónak, akit az irodalom és nevelés történelem *Comenius* néven ismer. A vallásháború borzalmai elől menekülve beutazta Svédországot, Németországot, Angliát és Magyarországot. Összekötöttségben állott *Andreával*, a rózsakeresztesek megalapítójával. Tolstojhoz hasonlóan ő is nyílt *felhívást intézett az emberiséghez* a világi dolgok megjavítása érdekében. Századokra szóló programot adott az emberiségnek. Főbb elvei a következők voltak:

„Egyesüljön az egész emberiség a világosság terjesztésére és az emberi nem romlásának megakadályozására. Egység, egyszerűség és szabadság kell a nemzeteknek. Ennek megbeszélésére és véghezvitelére egyesületeket kell alakítani, amelynek tagja lehessen minden ember. Itt az ideje megépíteni a bölcsesség templomát. Az Isten azt akarja, hogy az emberek egyöntetűleg imádják őt és azért helytelenítette a *libert.'nusok* eljárását, akik mindenféle vallással szemben egyformán közönyösek.“

Ez a szózat viszhangra talált egész Közép-Európában.

A szerény morva tanító szózata termékeny talajra talált az emberi szívekben. A szabadkőműves céhekben összegyűlt, befogadott *tiszteletbeli kőművesek* magukévá tették ezen tanokat.

Az új szellemi áramlat új életet vitt a céhekbe. A kőműves mesterek ipari fáradozásait túlszárnyalta az intelligens elem szellemi tevékenysége. Az értelmiségi elemek lettek a szervezet urai és ettől kezdve az Isten-háza helyett „*a humanitás templomán*“ kezdtek dolgozni a szabadkőműves társaságok. A régi szervezet azonban szűk edénynek bizonyult az új eszmék számára. Sürgős reformokra volt szükség. Formák és szokások megmaradtak, hogy élvezhessék a céhek privilégiumát. A szertartásokat újabb symbolikus szokásokkal gyarapították. Az új szabályzat megalkotásánál különös tekintettel voltak a szervezet expanzív erejének a fokozására.

Itt kezdődik tulajdonképpen a mai spekulatív szabadkőművesség története.

A királyság, az egyház, a nemzeti hagyományok elleni harcokban mindenütt irányító, vezető és döntő szerepe van kétszáz év óta a szabadkőművességnek.

A politikai kalandoroknak és strébereknek, a forradalmak menekültjeinek állandó búvóhelye volt a világ minden szabadkőműves páholya.

A *francia forradalom* alkalmával a páholyok kalapácsa zúzta össze az oltárokat, a páholyok mesterei kezelték a nyaktilót, a páholyok hősei rendezték a vérfürdőket.

*Spanyolországban* a páholyok szervezték a minden emberöltő alatt megismétlődő forradalmakat.

*Olaszországban* a szabadkőművesek vezérei fosztották meg a pápát világi hatalmától és birtokaitól.

*Portugáliában* a szabadkőművesek forradalmosították a katonaságot a királyság ellen és most is szabadkőműves diktátorok ülnek a nép nyakán.

A portugál forradalom vezéremberei közismert szabadkőművesek. *Magalhaes Lima*, Portugál szabadkőműves nagymestere, ki már a brüsszeli szabadkőműves kongresszuson hangoztatta, hogy Portugáliában is, mint Spanyol-



és Olaszországban megszervezett harcot kell kezdeni az egyház ellen, (lásd a *Kelet* című szabadkőműves lap 1910. szeptemberi számát 318. lap). A rémnapok bekövetkezte után a magyar szabadkőművesek lapja azonnal meleg oltalmába vette a portugál testvéreket (*Kelet*, 1910. okt. 346. lap) s el akarta fogadtatni az olvasóval „ama pártatlan és hitelt érdemlő férfiak tudósítását, akik ott a helyszínen győződtek meg a köztársaságiak *aránylag* kíméletes, a vérrel *takarékoskodó* és minden *fölösleges* kegyetlenségtől óvakodó módszeréről.“ *Vermes Mór* főmester a *Promotheusz* páholyban nov. 15-én a szabadkőművességnek a modern államok alakulására való befolyását ismertette s argumentumait egyenesen Olasz-, Spanyolországból és Portugália legújabb eseményeiből vette. (*Kelet*, 1910. nov. 15. 398. 1.)

*Törökországban* is a szabadkőműves összeesküvés rabja lett a szultán és a diadalmaskodó páholy garázdálkodásai ellen már kétségbe esetten védekezik a muzulmán nép.

*Angliában, Németországban, Norvégiában, Svédországban* a kontempláló, jótékonyt gyakorló szabadkőművesség dívik, amely a maga primitív emberi felfogása szerint igyekszik az egyének és az emberiség tökéletesítésére, nálunk *Magyarországban* azonban

a régi nacionalista,

a csöndesen alamizsnát osztó,

a titkos protekcióval egymást támogató szabadkőművesség átalakult „Masonia Militanssá“ egy fanatikus; türelmetlen, pökhendi, terrorizáló szabadkőművességé.

Mióta megkezdődött a páholyokba a zsidó bevándorlás folyton agresszívebb, keresztényellenesebb, destruktívabb és tolakodóbb lett a szabadkőművesség. Hiába sirt Bálint Lajos mester, hogy „már elegen vannak zsidók odabenn“ mint az éhes nyáj a vályúhoz úgy rohantak, törtettek, tülekedtek a zsidók, hogy minél többen juthassanak be a páholyokba. A pesti páholyok valóságok jesibák

lettek. A megborotvált, kifésült, kiöltöztetett zsidóság, amelyet a páholy emancipált: úrrá lett a páholy fölött. A magyar szabadkőmívesség életét megfertőztették a judaizmus minden bűnével és minden gyengéjével az oda beözönlők. Nyíltan és szisztematikusan dolgoztak a páholyok elzsidósításán. Kovács Ernő volt 48-as képviselő írja, hogy a nagypáholy ráírt a vidéki páholyokra, hogy „hány zsidót muszáj felvenni.“

A páholy a zsidóság vára lett, s ma már innen indulnak ki az összes csapatok portyázó hadjárataikra a krisztianizmus, a magyar faji törekvések, a társadalmi rend ellen.

A szabadkőmíves páholyok zsidó tagjai nyíltan hirdetik már, hogy főprogrammpontjuk *a magyar középosztály összeroppantása*. E cél érdekében hajlandók szövetkezni a magyar nemzet minden ellenségével. Plasztikusan festi ezt Kovács Ernő szenzációs röpirata, amely ezeket írja:

„A *történelmi középosztály*-hoz nem tartozók szükségesnek tartják fajuk győzelme szempontjából az idegen erők támogatását is. Ebből a célból szükséges részükre a nemzetközi irányzatok megfelelő hangsúlyozása. Az emberiség általános törvényei ellen küzd szerintük az, ki mer még a XX. században faji kapcsokra tekintettel lenni s ezzel szemben működésbe kell lépnie az emberiség összes erejének. A hasznot természetesen ebből egy más faj húzná.

*Ez a faji öntudat nálunk már orgiákat ül.* A legutóbbi budapesti ügyvédi kamarai választásoknál a 36 kamarai választmányi tag közül 9 keresztyén ember választatott be s ezek közül tudok olyant, kinek megmondották, hogy a keresztyének csak kegyelemből vannak benn. Tudok olyant is, ki jelölt volt s bár protestáns és szabadkőműves, mégis azzal küzdöttek ellene, hogy a kongregációk tagja. Egyedüli ok erre az volt, hogy az illető nem tartozik a nemzetközi irányzat pártolói közé.

De a sikerre nem volt elég kilátása az új osztálynak, ha tömörülni tudnának a vele ellentétes áramlatok.

Ezért szükséges, hogy befolyást szerezzenek a *nemzeti elemekre* s azokat kellő alkalommal kijátszhasssak a történelmi középosztály ellen. Szükséges az is, hogy a különböző vallású felekezeteket állandóan viszályban tartsák.

Az életben általában azt látjuk, hogy a *protestáns elemet becézi a zsidóság*.

Tévedés volna ezt kivétel nélküli szabálynak tekinteni. Láttam már ügyvédi kamarai választást, hol a protestánsok ellen a katolikusokkal fogott össze panjudeista áramlat.

Tényleg azonban a faji uralom apostolai a klerikális jelszó segítségével a protestánsoknál találják meg leginkább a hajlandóságot az együttműködésre.

*A nagij munkástömegek, a nemzetiségek és a protestánsok szövetsége zsidó vezetése mellett: ez a legközelebbi cél.*

Ez irányban a legutóbbi kísérlet az volt, midőn a radikálisok egyik színtelenebb páholya (a Minerva) felvette a nemzetiségi páholyok alakításának gondolatát.

Az eszme még nem érett meg s így ez idő szerint még hajótörést szenvedett. Megvagyok azonban győződve arról, hogy kedvezőbb körülmények között a radikális páholyok terrora megfogja valósítani, mert a faji uralomnak ez eszközre, a nemzetiségeknek befolyásuk alá vonására szükségük van.“

Bár a szabadkőmíves alkotmány és alapszabály kizárja a politizálást és a vallási disputát a páholyéletből. Ma már egyebet se csinálnak a páholyokban, mint politikát és vallásellenes hecceket. A szegény munkásság szervezeteit százsámra oszlatta fel a kormány, mert állítólag nem tartották be alapszabályaikat, de a szabadkőmíves páholyokat nem meri megbolygatni, mert fél ezen titkos szövetség nagy hatalmától.

A szabadkőmívesség nem mer nyilvánosan beszá-

molni működéséről. Pl. az idei nagy gyűlésükről is csak azt írta a „Világ“, hogy nagy bankett volt, dehogya a díszvakoláson kívül mi történt, arról mélységesen hallgat.

A három pontos testvérek szeretik azzal félre vezetni a profán publikumot, hogy *nekik nincsenek titkaik*. Pedig titkos jelszavaik, jeladásaik, határozataik, ceremóniáik, ruháik, irataik vannak, amelyet szigorú fogadalmuk miatt nem közölhetnek a külvilágiakkal és féltékenyen rejtegetnek előlünk.

A szabadkőmívesek fogadalma főképen arra irányul, hogy a *titkokat* nem fogják elárulni. *Polónyi* Géza volt igazságügyminiszter felolvasta azt a fogadalmi mintát, amelyet régen általánosan használtak, sőt amelyet a régibb páholyok ma is használnak. Ez az esküforma így szól:

„Fogadom és esküszöm a világegyetem legmagasabb építőmesterére, hogy a szabadkőmívesi titkokat, jeleket, érintéseket, szavakat el nem árulom s rájuk vonatkozólag az örök hallgatást megtartom. Ígérem és fogadom Istenre, hogy sem tollal, sem jellel, sem szóval belőlük semmit el nem árulok, sem írásban, sem köbevésséssel, sem nyomtatással, sem abból, amit már tudok, sem abból, amit a jövőben meg fogok tudni. Kötelezem erre magamat azzal a büntetéssel, amelynek ezennel alávetem magamat, ha szavamat meg nem tartom, nevezetesen, hogy ajkaimat tüzes vassal égessék le, kezemet vágják le, nyelvemet tépjék ki, gégémet vágják el s végül testem a páholyban a legközelebbi munka és tagfelvétel alkalmával hűtlenségem szegyenére és a többiek megrettetésére akasztassák fel, azután égettessék el és hamuimat szórják szét a levegőben, hogy emléke se maradjon árulásomnak. így segítsen engem Isten és az O szent Evangéliuma. Ámen.“

Ma már más esküt tesznek, mert hiszen az Isten és az evangélium nevét már kihagyják. De a fogadalom lényege most is az, hogy a titkok megtartását fogadják.

A jótékonyt, amelyet igazán illenek szerény titokzatossággal gyakorolni, valóságos vásári reklámmal gyakorolják és a nem szabadkőművesek áldozatkészségével pótolják folyton az özvegyerségek fogyatékoságát. Újabban már nyíltan kezelik hirdetni *Fülöp* Zsigmondék, benn a páholyokban is, hogy a szabadkőművesség célja nem ingyen kenyérosztása, nem a meleg szoba nyújtása, hanem a társadalmi forradalom előkészítése.

Az *Unió* (Kolozsvár) *páholyban* J. J. szónok azt mondotta: „Nem vagyunk mi önszegélyző testület. Jótékony-célú szövetkezet sem vagyunk, nem érezzük szükségét, hogy alamizsnát kelljen osztogatni.“

Azok a felvilágosodott egyének, akik kulturemberek-ilez nem méltó módon, hókusz-pókuszok között végzik a maguk tanácskozásait, úgy osztogatják a furcsábbnál furcsább címeket egymásnak, mint a lipótmezei bolondok. Az angol, skót és svéd rítusban, mindegyikben különböző fokozatok vannak és a tör lovagja, a lant gyermeke, a szívárvány hőse, a labirint lovag és a piramisok bölcse versenyeznek egymással. A sok formalizmusban teljesen elvesz a lényeg.

Mindenki azt hinné, hogy a páholyélet a tökéletes emberek boldogságfészke, menedékhelye és e helyett maga Bálint Lajos panaszkodik, hogy a páholyt sok testvér, csak zsírálásra, protekcióhajszára, alsóspartíra való alkalomnak használja. *Dr. Kun* gyetemi tanár a *Szókratész* páholy tagja írja a „*Szabad szó a szabadkőművesekhez*“ című röpiratában:

„Azt lehetne hinni, hogy a szabadkőművesség kiváló társaságot egyesít kebelében. Mily csalódás! Gyakran találkozunk számos olyanokkal, akikkel a profán életben nem érintkezhetünk. Nem múlt el egy esztendő, hogy a testvérek közül egyet vagy többet törvényekbe ütköző cselekedetek miatt ne kellett volna páholyokból kizárni.“

Dr. Szende Pál helyettes főmester egyik beszédében élesen ostromozta a szabadkőműves srtébreket és a farizeusokat. Szó szerint ezeket mondta:

„Valóban közéletünknek kevés strébere van, aki közpályája kezdetén épen az általános véleménynél fogva ne a szabadkőművességben keresett volna kapcsolatokat. Mihelyt célját elérte és a létra utolsó fokára jutott elrúgta azt magától és kilépett a szövetségből. Mily szép is volt az a paradicsomi állapot, amikor lehetett valaki a szentély négy fala között papfaló antiklerikális és eljárt a püspöki ebédre, bent az általános választójogra esküdött, kívül a nemzetfentartó cenzusért rajongott. A szentélyben csöpögött a munkásbarátságtól, a profán életben a munkásusítók táborába vezetett. Bent demokratikus haladást hirdetett, kívül a klikkuralom támasza volt. Közöttünk az erkölcsi nemesbülésről mondott triadákat, a külvilágban pedig érzelmi és üzleti szövetségben élt a legkétesebb existenciákkal“.

Nagyon jellemző az is, amit Szende Pál, a radikálisok egyik legkiválóbb vezére, a szabadkőműves terrorról mond: „Vannak testvéreink, akik nem nyíltan, hanem titokban, a profán életben mindent elkövettek, hogy bennünket letörjenek, elnémítsanak, tönkre tegyenek. Akinek közülünk olyan állása volt, hogy kezük hozzá elérhetett, azt onnan kiforgatták, akit onnan láb alól eltenni nem lehetett, annak életét megkeserítették. A mi megsemmisítésünkre minden eszköz meg van engedve“.

Tessék elképzelni, hogy milyen kegyetlen irtóháborút folytatnak azon profánok ellen, akik a páholyokkal nyíltan szembe mernek szállani, ha a már más véleményen levő páholy testvéreknek is az existenciájára törnek.

A szabadkőművesség, mint titkos érdekszövetkezet már csak azért is *államveszélyes*, mert erőszakos protekcióval ezen maffia tagjaival tölti be a bírói székeket, az ügyész

állásokat, egyetemi katedrákat, a társadalmi szervezetek vezető állásait, a minisztériumok döntő fontosságú szakosztályait, a középiskolákat és a közigazgatási hivatalokat.

Budapesten az uralom teljesen a páholyok kezében van és a polgármestertől kezdve a legfiatalabb tanítónőig mindenkinek úgy kell táncolni, ahogy Messinger Simon és Vázsonyi Vilmos füttyülnek.

Valóban tűrhetetlenné kezd válni a szabadkőművesség terpeszkedése az országban. Újabban már az egyetemi polgárságot is megmételtyezték. A Galilei kör a szabadkőművesség kadettiskolája. A *Kelet* bevallása szerint 1907-ben *Pfeifer* testvér indítványozta egy szabadkőműves ifjúsági kör megalakítását. Az egyletnek a *Comenius* páholy lett a mentora. Az intézményt, a *Galilei Köri*, amelyet nem minden alap nélkül gúnyol *Galicziai Körnek* az egyetemi ifjúság, az egész szabadkőművesség támogatja anyagilag. Ezen páholyok és körök a *Comenius páholy* jelentése szerint amely a Keletben is megjelent a következők:

„*Akác* páholy (Gyöngyös), *Alföld* páholy (Szolnok), *Árpád* páholy (Szeged), *Berzsenyi* páholy (Kaposvár), *Comenius* páholy (Budapest), *Deák Ferenc* páholy (Budapest), *Dél* páholy (Lugos), *Demokralia* páholy (Budapest), *Ébredés* páholy (Szombathely), *Eötös* páholy (Budapest), *Felvidék* páholy (Besztercebánya), *Galilei* páholy (Budapest), *Haladás* páholy (Debrecen), *Haladás* páholy (Budapest), *Hunibolt* páholy (Budapest), *Könyves Kálmán* páholy (Budapest), *Madách* páholy (Budapest), *Martinovits* páholy (Budapest), *Minerva* páholy (Budapest), *Munka* páholy (Nagykanizsa), *Neuschlosz Régi Hívek* páholy (Budapest), *Összetartás* páholy (Arad), *Petőfi* páholy (Budapest), *Philantropia* páholy (Győr), *Reform* páholy (Budapest), *Sirius* páholy (Fiume), *Szabolcs* páholy (Nyíregyháza), *Széchenyi* páholy (Sopron), *Thököly Imre* páholy (Eperjes), *Zsilvölgy* szabadkőműves kör (Petrozsény) fogta szeretettel erkölcsi és anyagi támoga-

tásába a Galilei-kört. Az eszmék tisztázásához s a Galilei-körnek a szabadkőművességben való népszerűsítéséhez hozzájárult a pozsonyi „*Testvériség*“-nek e kör működése ellen kiadott táblája, illetve az ezen táblára adott válaszuk, Páholyunk útján a Galilei-körnek a testvérpáholyok az elmúlt évben 1894 koronát jutattak, saját páholyunk ezenkívül 956 koronát adott s tudomásunk szerint páholyunk tagjai a körben előadásokat is tartottak és legújabb törekvésünk, mentori kötelezettségünkben kifolyólag, hogy a kör tagjait mellékfoglalkozáshoz, keresethez juttassuk, amire nézve a szükséges teendőket elvégeztük.“

Nyilvánvaló tehát, hogy a szabadkőművesség a szegény egyetemi polgárokat *anyagi előnyök* nyújtásával akarja hálójába keríteni és így akar egy vallásilag irüddifferens és nemzeti szempontból indolens irüdtelligencia helyett egy a keresztény világfelfogással és a magyar nemzeti érzéssel szöges ellentétben lévő agresszív és türelmetlen új kozmopolita és pogány intelligenciát nevelni.

Szisztematikusan folyik a magyar történelmi közép-osztály tervszerű kicserélése az egyetemen.

És az egész magyar társadalom aggódva kérdezi: „mi lesz ebből a sok kis zsidóból, ha ez mind nagy zsidó lesz?“ A keresztény egyetemi ifjúság feladata, hogy a nemzeti életösztön által kényszerítve felvegye a harcot, ezzel a nemzetrontó, új honfoglaló makkabeus táborral szemben.

A szabadkőművesség a darabont időkben az abszolutizmusnak teljesített pribékszolgálatot a magyar nemzet ellen. *Vészi* József főmester, akinek a száján csak úgy föcsögtek a hazafias frázisok, volt az alkotmányellenes uralom tanácsadója. A *szociáldemokrata* osztályharc szellemi fegyvereit is a szabadkőművesek szolgáltatták nálunk. A *nemzetiségieket* is *Jászt* Oszkár vadítja, holott eddig éppen a zsidó sajtó volt a legszélsőbb sovíniszta. Erre a társa-



ságra biztosan számíthat a magyar nemzet minden ellen-sége. Olyan időkben, mikor recseg-ropog az államépület minden eresztékében, végzetes lehet egy országra nézve a szabadkőművesség működése.

A szabadkőművesség nem csak nemzeti, hanem vallási szempontból is forradalmi alakulás.

A szabadkőművesség lassankint átalakult egy *ellen-vallássá*. A páholyoknak éppen olyan evangéliumai, dogmái, hierarchiája, zsoltárai, orgonái, szimboliumai vannak, mint bármely más vallásnak. *A szabadkőműves-kultusz a tagadás szellemének*, Lucifernek kultusza.

Az emberek elpogányosítása a legfőbb céljuk.

„*Wir sind keine Christen mehr, wir sind Friemaurer!*“ mondja egy híres német szabadkőműves vezér. .

*Várady Zsigmond* képviselő régi csatakiáltása: hogy legfőbb cél a közönségnek a klerikális (értsd keresztény!) világnézet átöröklött betegségéből való kigyógyítása.

Az olasz *Rivasla della Masoneria Italiana* őszintébb és egyenesen azt mondja:

„Olaszországban van egy kígyó, pápa a neve. Ez a mi leghatalmasabb ellenfelünk. Ez ellen kell küzdeni az utolsó *bombáig!* El kell égetnünk a papok oltárait és mindent fel kell borítanunk, ami rájuk támaszkodik!“

A szabadkőművesség kiadványaiban a legnagyobb gyalázatosságok olvashatók Krisztusról és az ő Egyházáról.

A *Petőfi páholy* „Ébresztő füzetében“ például ezeket olvassuk:

„Ne higgyen komolyan a keresztény vallásban, mert az zsidó csalárdságra van alapítva.“

„A kereszténységben nem lehet mást látni, mint a legközönségesebb huncutságok szövetét, amelyet a legutálatosabb csőcselék teremtett.“

„Úgy vagyunk a vallással, mint a játékkal, kezdjük mint ostobák és végezzük mint gazemberek.“

„A gonosz ember azért vétkezik, mert a papok által a bűnbocsánatról biztosítva van.“

A *Kelet* azt írja: Nem lehet az szabadkőműves, aki a tömegnek a vallások által való narkotizálása ellen nem küzd.“

A *nagyváradi* szabadkőműves vándorgyűlésen indult meg a katolikus ellenes mozgalom, amelyet a *László Király páholy* hívott össze és amelyen képviselve voltak a következő páholyok:

a) a határszélről (Austriából) a Humanitás 1 taggal;

h) a fővárosból: a Könyves Kálmán 7, az Erzsébet 2, a Humboldt 1, a Demokratia 2, az Eötvös 1, a Régi hívek 1, a Galilei 3, a Haladás 2, a Deák Ferenc 1, a Reform 2 taggal;

c) a vidékről: A Világosság 1, az Alföld 2, a Philantropia 3, a Losonczy 5, az Árpád 1 taggal.

A „László király“ páholyon kívül képviselve volt tehát összesen 16 páholy 32 küldöttel.

Kimentették magukat az Unió, a Hallgatagság, a Comenius és az Ébredés páholyok.

*Grósz* Menyhért itt adta ki a jelszót, hogy egy harcoló és fanatikus szabadkőművességre van szükség.

A *reakció elleni küzdelemről dr. Várady* Zsigmond referált és a Kelet tudósítása szerint okos dedukcióval a következőkben foglalta össze a teendőket:

„Követeljük a közönségnek a klerikális világnézet átöröklött betegségéből való kigyógyítását és a további átöröklés meggátlása végett:

az összes felekezeti iskolák államosítását és a vallás-oktatásnak a család körébe való utasítását;

a papi rend szellemi hatalmának megtörése érdekében :  
a jezsuita rend kitiltását, a dominikánusok kitiltását és a többi szerzetesrendeknek Rómától való teljes függetlenítését;

a főrendiházból a püspökök kirekesztését;

a papi állásnak a képviselőséggel és politikai lap, vagy tudományos folyóirat szerkesztésével való összefehetetlené tételét;

*annak közbüntetés terhével való eltiltását, hogy a pap a szószékről, vagy más nyilvános helyen a politikát érintő beszédet mondjon és*

az összes egyházi vagyonok állami kezelésbe való vételét.“

Hasonló nyíltsággal beszélt a *Comenius-páho/yban* Bihari Mór, aki azt mondta:

*„Ki kellene adni a jelszót az egész országban, hogy pap ne bírjon sem aktív, sem passzív választói joggal; hogy pap ne lehessen sem törvényhozás, sem a törvényhatóság tagja;*

*hogy a pap a politikával ne foglalkozhasson; hogy a pap tevékenysége kizárólag a lelkiekre legyen korlátozva.*

*S ugyancsak egyszerre lenne erős ostrom indítandó a szekularizáció és az iskolák államosítása tárgyában.*

*Mindezen s hasonló más agitációnak tervszerűnek s erélyesnek kellene lennie.“*

A szabadkőm ívesség tehát a katolikus polgárok legelemibb polgárjogait sem akarja respektálni. Anyagi és szellemi téren egyaránt küzd a kereszténység ellen a páholy.

A szekularizációs mozgalmat is a Comemus-páholy indította meg. Az antiklerikális akciót egy külön propaganda-bizottság és egy külön sajtószervezet intézi. A lapoknál végtelenül ügyesen dolgoznak. Majdnem minden nagy lapnál ül benn egy-egy szabadkőmíves.

A Martinovics-páholy köriratot intézett a fővárosi törvényhatóság tagjaihoz, hogy a közgyűlésen a templom-építési költségekre vonatkozó kérelmeket utasítsák el. A *Kelet* szerint ez a páholyok nagy részénél kellő méltánylásban részesült.

*Szalai* Mihály mozgalmat indított a városok polgármesterei között, hogy a városok tagadják meg a kegyúri kötelességeiket.

Mindezekből világosan kitetszik, hogy a szabadkőművesség az *Egyház anyagi tönkretételére és szellemi és erkölcsi hatalmának a megtörésére törekszik*. A keresztény hitvallók minden energiájával kell szembeszállanunk ezen irtó hadjárattal.

Miután ma már *Mezei* Ernő, *Herczeg* Ferenc, *Tisza* István, *Kovács* Ernő, *Rákosi* Jenő is szembeszálltak a szabadkőműves áramlattal, mint *nagy nemzeti veszedelemmel* és mivel már *Polönyi* Géza is tengelyt akasztott a szabadkőművesség kozmopolita, nemzetellenes részével, sőt a Hungária-, Nemzeti- és Patria-páholyok is, konstatálnunk kell, hogy *magában a szabadkőművességben is megkezdődött már a reakció a nemzetellenes szabadkőművesség ellen*.

*Bihari* Mór még azt hirdette a Comeniusban, hogy „a szabadkőműves nem von geográfiai határokat szívében.” Ezzel szemben a Nemzeti-páholy egy a nagypáholyhoz intézett táblájában már amellett kardoskodik, hogy „a magyar szabadkőművesség nagy szervezetét a nagy nemzeti célok szolgálatába kell állítani

*Dr. Nagy* Dezső ügyvéd, főmester azt mondja: „Botor-ság a nemzeti fejlődésnek gátat vetni. S éppen a szabadkőművesség volna az, mely ennek a természetű tüneménynek odadobná a keztyüt a kozmopolitizmus hamis cégére alatt, amely nem egyéb, mint a szív és lélek sivárságának hitvány takarója. Vájjon a szabadkőművességnek az volna célja, hogy felforgassa a természet rendjét? Kozmopoliták által fejlesztett kultúrát még nem látott a világ.”

„A nemzet haladása egy az összes kultúrtörekvésekkel. *A nemzeti haladás ellen való renitencia* megvan több fővárosi páholynál, amely még a nemzet nyelvét nem igyekszik bevenni, tetszeleg magának idegen nyelvben és ide-

gen szellemben. A nemzetélet forró nyarában jégcsapok ezek Salamon templomának ereszen. Értsék meg a természet törvényét és ne revotáljanak ellene.“

Amint a Lipótmezőre való ötlet volna a világűr sok csillagát, üstökösét, napját, holdját egy nagy gombóccá gyúrni, éppen olyan badarság azt hinni, hogy a népek és nemzetekből lehet egy kozmopolita szabadkőműves anyagot gyúrni.

A radikális páholyok azonban hallani sem akarnak a ‘magyar nemzeti szellemről.

Azt írja Kovács Ernő, a szabadkőműves ítélőszék volt tagja:

„Igyekeztem egyesíteni közös működésre a nemzeti érzésű páholyokat. Lázadozott bennem a magyar ember. Méltatlankodott a szabadkőműves lelkiismeret is. Láttam az elnyomatásunkra irányuló igyekezetét és az eszközöket egy új kiváltságos osztály megteremtésére. Megdőlt hitem ebben a szabadkőművességben! Otthagytam. A nemzeti áramlat háttérbe szorított. Nem marad más hátra, mint egyenkint otthagyni a szövetséget!“

Valóságos perdöntő adat a *szabadkőművesség ellen* a Hungária-páholy válaszfelirata, amelyet a nagypáholy 1910. évi körlevelére tett közzé. Szó szerint megörökítjük e történelmi fontosságú aktát:

„Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy nem az öszszes magyar páholyokat hatja át az az egységes gondolat, hogy valláskülönbségre való tekintet nélkül, de a magyar nemzeti irány szem előtt tartásával dolgozzunk az emberiség javára.

A kőművesség a világ különböző népeinek életében akkor aratta legfényesebb sikereit, amikor tevékenységében a nemzeti célok állottak az előtérben. A magyar szabadkőművesség ellen vét tehát az, aki e célok elhomályosításához ségédkezet nyújt.

Aggasztónak tartjuk, hogy bizonyos törekvések máris *válságos helyzetek felé sodorják szövetségünket*.

A nagypáholy őszi körlevelének bensőséges, szeretetteljes hangja, féltő gonddal teli intelmei és figyelmeztetései is jelzik azt a forrongást, azt az *erjedési folyamatot*, melybe a magyar szabadkőművesség jutott.

Páholyaink egyike-másika a progresszív tevékenység címén úgy vélekedik, hogy csak ők teljesítik szkszi kötelességüket, holott lázas tevékenységükkel akarva nem akarva, élénken szítják az *egyenetlenség füzét* szövetségünkben.

A Hungária-páholy sokszor foglalkozott már a progresszió feladataival, mert a szükség egyik legszebb feladatának ismeri el azt, hogy az előítéletek legyőzésével, testvéries és hazafias gondolkozással, az emberiség haladásának és fejlődésének ügyét tőle telhetőleg előmozdítsa.

Amint azonban e feladatok egyike-másika aktív politikai kérdéssé vált, a Hungária-páholy alkotmányunk rendelkezései értelmében már nem tartotta megengedhetőnek azt, hogy azokkal továbbra is foglalkozzék, ami természetesen nem lehet akadály a annak, hogy a testvérek, egyenként, a saját meggyőződéseiknek megfelelő küzdelmet a profán életben folytathassák.

*A napi politika és a vallásügy izzó kérdéseinek — melyek a testvéreket is ellenséges táborokba képesek sorakoztatni — műhelyeinkben helyük nincs.*

Sajnálattal kell megállapítanunk, hogy az u. n. „szövetkezet“ „radikális“ páholyok politikai jelszavaktól vezéreltetve, mint „*status in statu*“ kezdenek szerepelni és hogy a szövetség hivatalos lapja: a „*Kelet*“ szintén az általuk propagált irányt követi.

Az u. n. „szövetkezett radikális“ páholyok által propagált intézmények ugyanis jórészt az általános, titkos választójog, a szekularizáció s egyéb olyan törekvések szolgálatában állanak, melyek ezidőszcint még nem, vagy már

nem a szkség összességének a törekvései, úgy hogy azoknak támogatását egyáltalán nem lehet sksi kötelességnek tekinteni s így joggal elvárhatjuk annak az elvnek az érvényesülését, hogy *a testvérek egymásnak a meggyőződését ezekben a kérdésekben is kellően tiszteletben tartásák.* Nem hallgathatjuk el, hogy ennek éppen az ellenkezőjét kell tapasztalnunk azért, mert nem vagyunk meggyőződve sem az általános titkos választójognak, sem a szekularizációnak világboldogító erejéről, sem a reformclubnak nélkülözhetetlen szükségességéről, sem arról, hogy a társadalomtudományi társulat a magyar társadalomtudományi egyesület elé helyezendő, aminthogy *teljesen elhibázottnak tartjuk a Galilei-Kör és a szabad iskola agresszív működését, a tudományosságának cégére alatt; az ifjúságnak felekezeti irányban való félrevezetését, a nemzeti iránnyal ellenkező vallásellenes, hogy ne mondjuk, keresztényellenes izgatását.* Ennek a kellőképen meg nem fontolt, szükségtelenül erőltetett, célját tévesztett, agresszív működésnek rójuk fel azt *a kudarcot, mely a szkséget a parlamentben érte,* úgyszintén azokat a sikeres ellenakciókat is, melyek a társadalmi körökben és a gyakorlati életben folyton folyvást érik, amikor azok a testvéreink, akik felidézték, szinte kihívták a klerikális irányzat erőmegfeszítését, gyöngének bizonyultak arra, hogy a szkséget a támadásokkal szemben megvédelmezzék.

A tanítók szabad egyesülete is ennek az elhibázott célnak az áldozata, mert ennek a célnak a szolgálatában elérte azt, hogy feloszlását provokálta, mielőtt még tulajképpen megalakulhatott volna. *A „Világ“ című napilapnak jelenlegi politikáját és a vallási érzület lerombolására irányított közleményeit egyáltalában nem helyeselhetjük és nem tartjuk alkalmasnak arra, hogy a magyar középosztályra vonzó hatást gyakoroljon és így az a szkség nagy eszméinek megnyerhető s működésébe bevonható legyen.*

*Azt a tiszteletreméltó alapot, amelyen művelődésünknek sok száz esztendőös épülete áll, a szksségnek érintetlenül kell hagynia.*“ (Citálva a *Dél* című szkőműves lapból.)

Mindezeket a Hungária-páholy írja hivatalos felterjesztésében, de szintén egyedül áll véleményével.

A szabadkőművesek jobbérzésű, higgadt elemei tehát már saját maguk is aggodalmasnak látják a fiatal szabadkőművesek féktelen, zabolázatlan, terrorista, keresztényellenes izgatásait.

Nagyon feltűnő, hogy miért olyan izgatott, lázas és agresszív éppen most a szabadkőművesség?

Erre érdekes feleletet kapunk dr. Bálint Lajosnak *„Mi a teendő?”* című röpiratában, amelyben azt írja, hogy *„a kőművességnek rejtve kell maradnia nemes törekvése érdekében, mert tekintettel kell lenni arra a szellemre, amely az elővendő király alatt várható”*.

A szabadkőművesség tehát már jóelőre szembehelyezkedik a magyar trón várományosával. A portugál forradalom híre nagy lelkesedést keltett a magyar szabadkőművesek között.

A *„Nemzeti páholy”* programja az idegen uralom utolsó foszlányaitól való szabadulás és ki ne érezné, hogy itt a Habsburg-dinasztiáról van szó.

A *Petőfi páholy* már nem is csinál ebből titkot, mert *Ébresztő Füzetében* ezt olvassuk:

*„A monarchikus fikció félreismerhetetlenül hasonlít a valási dogmához, amelyeket szintén praktikus érdekből általánosan hisznek, bár homlokegyenest ellenkeznek a valósággal.”*

A haza, a trón és az oltár ellen egyformán támadnak tehát a szabadkőművesek.

A magyar politikai életben is nagy szerepet játszanak a szabadkőművesek. A páholyhoz tartozó honatyák, a pártkereteken át is szolidárisak egymással. A páholy illetéktelen gyámkodást gyakorol a magyar országgyűlés tagjai felett.



A *Kelet* 1907. évi évfolyamában olvassuk a 163. lapon: „Sz. M. t. azt indítványozza, hogy a kötelességüket szabadkőműves szellemben nem teljesítő képviselők ellen eljárás indíttassák. A szövetségtanács kimondotta, hogy a páholyoknak módjában áll a fegyelmi eljárás megindítása.“

*Soltész Adolf* testvér a *Demokrácia páholyban* előadást tartott a parlamenti szabadkőművességről és ezt mondta: „Meg kell próbálnunk mindenesetre ezt a kétféle szervezkedést; *a parlamentben lévő embereink szervezését egymás között és annak az állandó kontaktusnak a megszervezését, amelynek a képviselő testvérek és a páholyok között kellene lennie.* Meg kell próbálni, bármennyire kedvezőtlennek látszanak is reánk nézve a parlament mai erőviszonyai. A törvényhozó hatalom a legnagyobb polgári hatalom, amely mindjárt a fegyveres erő után következik és a törvényhozás szószéke a legmagasabb pódium, honnan legmesszebbre hallatszik a szó. Nem szabad kísérlet nélkül lemondanunk arról, hogy annak a hatalomnak az irányításába beleszólásunk legyen, vagy hogy legalább arról a pódiumról is hirdessék eszméinket, amely mindent kimondott szónak megsokszorozza a hatását.“

Az előadás után hosszú, eleven vita indult meg. Gróf *Castelneau* Alfonz testvér energikus eljárást sürget. Föl kell szólítani a képviselő testvéreket, hogy teljesítsék kötelességüket, vagy lépjenek ki. — Dr. *Tihanyi Mór* testvér elmondja, hogy képviselő testvéreink viseletén nemcsak a testvérek, hanem velünk szinpatizáló profánok is megütköznek. Ne tárgyaljunk sokat, hanem igyekezzünk megszabadulni az ártalmas hallasztól. — *Purjesz Lajos* testvér *Soltész* testvér fejtegetéséhez hozzájárul, konklúziójához nem. Indítványozza, *írjon fel a páholy a nagypályokhoz, hogy a képviselő testvéreket szólítsa fel fedezésre, kilépésre.*

*V. H. óvatosságra int mindaddig, amíg a szabadkőművesség nem tud kellő védelmet biztosítani azoknak*

*a testvéreknek, akik szabadkőmíves mivoltuk miatt ex-szenciájukban támadnak meg.* — Dr. Oeslerreicher Samu az előadó indítványát teszi magáévá. Mindaddig, amíg a parlament mai összetétele meg nem változik, vigyáznunk kell, nehogy azt a liberális embert is elveszítsük, aki ma a Házban ül. — *Fekete* Ignác testvér utal az alkotmányra, amely szerint fedezésre senkit sem lehet felszólítani és szabadkőmíves bírói Ítélet nélkül senkit sem szabad a páholyból kirekeszteni. — *Pfeifer* Sándor testvér a leg-radikálisabb eljárást sürgeti. Harc közben nem szabad filozofálni. — *Soltész* és *Purjesz* testvérek zárószavai után — amelyeknek rendjén az előadó kijelentette, hogy az általa javasolt kísérlet eredménytelensége esetén *Purjesz* testvér indítványát fogadja el, még pedig olyan alakban, hogy *a kötelességszegő és a páholylyal szemben renitens testvérekkel szemben fegyelmi eljárás indíttassék.* — *Feleki* Béla főmester testvér összegezte a vita anyagát, bejelentvén, hogy a leg-energikusabb eljárást látja indokoltnak, minden kötelességmulasztó *parlamenti* páholytag ellen. A határozathozatalnak a következő munkára való elhalasztását javasolja, hogy a páholy a lehető legalaposabb megfontolás után döntsön a teendők felől.

A halasztáshoz a páholy hozzájárult ugyan, de a vita lefolyásából és a páholy hangulatából nyilvánvaló lett, hogy a határozat a lehető legerélyesebb lesz.“ („Kelet“, 16. szám, 429—430. oldal.)

*Emiatt a gyűlés miatt lépett ki a szabadkőmíves páholyból Sándor Pál, a Lipótváros képviselője, aki ezt az eljárást összeférhetetlennek tartotta egyéni szabadságával és törvényhozói kötelességével.*

Látjuk tehát, hogy az, amit a szabadkőmíves páholyok csinálnak,

az alapszabályellenes,  
az alkotmányellenes,

a magyar faj érdekeivel ellentétés,  
 a zsidó nemzetiségek szupremációját szolgáló,  
 a keresztény nemzeti intézményeket aláásó,  
 a keresztény kultúrát megrontó,

a törvényhozást egy titkos maffiának alárendelő akció.  
 Payer Ede, a Szimbolikus nagypáholy titkára azt írja a „*Kelet*“-ben:

„Nem tágul a kebletek kedves testvéreim, ha a jövőbe néztek? Hátha még messzibb látnátok! . . .

Lelki szemeim előtt megnyílik a szabadkőművesség ege s bepillantva a *szabadkőműves menyország* sugaras fényességébe, a legfelsőbb magasságban látom trónolni a felülről várt egységes vezetés utolsó fórumát: — a csalhatatlan *szabadkőműves pápát*. Fenség a palástja és dicsőség van a lábánál. Az egész földkerekség összes szabadkőműves testvérei lesik parancsolatait és sietve valósítják meg terveit, mivelhogy őket *drótszálak mozgatják*, melyeknek végei az ő kezében vannak. Oh, irigylésre méltók, akik megfogják érni ezt a szép időt, a szabadkőművesség áhított aranykorát! . . .“

Méltóztatik tehát látni, hogy itt egy nyíltan bevallott törekvés van, amelynek egy szabadkőműves világiroda áll az élén és amelynek az a célja, hogy az emberiséget nemzeti sajátságaitól és vallási ideáljaitól megfosztva, évezredes tradíciókból kiforgatva, *egy titkos társaság igájába hajtsa*. Nem a népek felszabadulásáról, hanem a gyeplőnek a szabadkőművesek kezébe való átvételéről van csak szó.

A világiroda élén *Quartier-La-Tente* nagymester áll, akinek székhelye *Svájcban*, Neuenburgban van. A brüsszeli szabadkőműves kongresszus a szabadkőműves világiroda felügyeletével megbízta: a francia nagy-orienst, a frankfurti nagypáholyt, az Alpina nagypáholyt, a magyarországi szimbolikus nagypáholyt és a belgiumi szabadkőműves nagykáptalant.

A *Kelet* egyik cikke például így határozza meg már a magyar szabadkőművesség lényegét:

„Az egész magyar szabadkőműves szervezet, mint olyan nem filizofikus, filantropikus és progresszív intézmény, hanem a következő képpen áll: Vannak páholyok — szerencsére kevesen — amelyek csak filozofálnak, azaz őszinte egyenességgel megvallva nem csinálnak semmit sem. Vannak azután páholyok mindenképen ez a nagyobbik kontingens — melyek csak filantrópok csak jótékonykodnak.

Végül vannak páholyok, melyek főleg az *olasz és francia, újabban a török példákat szem előtt tartva* azt tartják, hogy nem szükséges olyan sok filozofálgatás annak megállapításához, hogy az emberiség túlnyomó nagy része ki van zárva az őt jogosan megillető anyagi és szellemi javakból és másrészt ezzel szemben nem szolgálhat kárpótlásul az oly gyönyörűségnek hirdetett tulvilági élet.“ (Kelet, 1910. 70. oldal.)

Le sem lehet tehát tagadni, hogy itt egy *nemzetközi nagy akcióról* van szó, amely a meglévő államalakulások, uralkodóházak és pozitív vallások ellen irányul, de első sorban a katolicizmus ellen.

A magyar szabadkőművesség jelenlegi hadállása a következő:

Arad: Összetartás (115 tag). Baja: Honszeretet (35 tag). Besztercebánya: Felvidék (47 tag). Brassó: Pannónia (27 tag). Budapest: Corvin Mátyás (69 tag). Humboldt (81 tag). Neischlossz, a régi hívek (96 tag). Haladás (125 tag). Hungária (61 tag). Könyves Kálmán (302 tag). Eötvös (63 tag). Deák Ferenc (181 tag). Comenius (115 tag). Demokratia (183 tag). Reform (125 tag). Minerva (90 tag). Patria (46 tag). Erzsébet (75 tag). Madách (46 tag). Nemzeti (42 tag). Prometheus (33 tag). Martinovics (41 tag). Március (24 tag). Kazinczy (49 tag). Galilei (178 tag). Hajnal (83 tag). Debrecen: Haladás (97 tag). Eper-

jes: Thököly Imre (29 tag). Fiume: Sirius (54 tag). Gyöngyös: Akác (22 tag). Győr Philantrophia (87 tag). Kaposvár: Berzsenyi (49 tag). Kassa: Resurrexit (48 tag). Késmárk: Szepes (45 tag). Kolozsvár: Unió (138 tag). Lugos: Dél (21 tag). Marosvásárhely: Bethlen Gábor (40 tag). Mezőtúr: Kossuth Lajos (33 tag). Munkács: Hegyvidék (33 tag). Nagykanizsa: Munka (42 tag). Nagyvárad: László király (110 tag). Nyíregyháza: Szabolcs (46 tag). Pancsova: Stella orientális (44 tag). Petroszény: Zsilvölgy (10 tag). Pozsony: Hallgatóság (59 tag). Testvériség (55 tag). Határszéli páholyok: Humanitás (246 tag). Zukunft (116tag). Sokrates (77 tag). Eintracht (66 tag). Schiller (107 tag). Freunchaft (99 tag). Treue (95 tag). Goethe (68 tag). Lessing z. d. 3 Ringen (58 tag). Pioner (56 tag). Kosmos (43 tag). Prag: Hiram (42 tag). Rimaszombat: Gömör (25 tag). Sepsiszentgyörgy: Sicilia (alszik). Sopron: Széchenyi (52 tag). Szeged: Árpád zúr Brüderlichkeit (119 tag). Szolnok: Alföld (38 tag). Szombathely: Ébredés (54 tag). Temesvár: Losonczy (83 tag). Újpest: Világosság (47 tag). Versec: Aurora (34 tag). Zágráb: Klyubavi bliznjegu (77 tag). Zombor: Jövendő (40 tag). Szabadkőmíves körök: Csurgó: Csokonay, Deés: II. Rákóczi Ferenc, Kispeszt: Türr István, Orsová: Vaskapu, Zilah: Wesselényi, Salzburg: Mozart, Tischgesellschaft, Túrócszentmárton: Észak.

*Eszerint tehát mintegy 6000 aktív szabadkőmíves van hazánkban, akiknek fővezérük Bókay Árpád.*

Értesülésünk szerint Pesten 22 páholy van 2000 taggal. A Magyarországon dolgozó osztrák páholyok tagjainak száma 1000. A napokban 6 új páholy alakult. 15 városban megtörténtek az intézkedések a páholy alapításra. A *Minerva páholyra* lett bízva a vidéki páholyok tömeges alakítása. Az első konferencián megállapították a beérkezett adatokból, hogy 50 olyan vidéki város van, ahol rövidesen meg lehet alakítani a szabadkőmíves páholyt.

A közel jövőben tehát a vidéken nagy invázió várható.

Ezennel felszólítjuk a magyar nemzeti társadalom minden egészséges rétegét, hogy haladéktalanul vegye fel a küzdelmét a páholyok *vakondmunkája* ellen.

A kereszténységre nézve valóban életkérdés, hogy ezen sötét hatalom ereje megtöressék.

Az uralkodó-dinasztiák, felkent királyok a tűzzel játszanak és a saját trónjuk lábát fűrészelik, mikor helyet adnak a kormányzásban az oltár, a trón és a haza esküdt ellenségeinek.

A szabadkőművesség hasonló a folyondárhoz. Eleinte alig látszik a hatalmas tölgyön. Néhány év múlva ellepi az egész fatörzset, elszívja előle az életnedvet, befutja ágait, elfogja a világosságot és a levegőt a fa elől, úgy hogy az beteg lesz. Néhány év múlva rothadásnak indul az egészséges fa. Egy kis szél is kidönti ekkor a régi erős törzset és az élősködő növény vígan él és virul jótévőjének rothadó tetemén.

Minden ország szabadkőművességének története három korszakra oszlik:

1. a megtúrt páholy korszaka.
2. a közéletben kotnyeleskedő páholy korszaka, és
3. a diadalmas páholy korszaka.

Magyarországon gyorsvonati sebességgel törtet előre az állami hatalom monopolizálására a szabadkőművesség. Talpra kell államink mindnyájunknak, hogy a páholyokban szervezett pánjudaizmus diadalkocsiját megállítsuk.

A szabadkőművesség, mint titkos érdekszövetség, *a protekcionizmus* által temérdek érdemes és kiváló egyént szorít háttérbe a bíróságnál, az irodalomban, a művészetben, a sajtóban és a gazdasági életben.

A szabadkőművesség a királyság intézményének, az Egyház szabadságának, a magyar társadalom nemzeti

jellegének, a keresztény kultúrának és az erkölcsi felfogásnak esküdt ellensége.

Ezen *nemzeti veszedelem*, vagy amint Zichy János gróf mondotta: „*destruktív irányzat*“ ellen mindenkinek össze kell fogni, aki a forradalmat nem akarja és aki hazánk magyar és keresztény jellegét féltékenyen őrzi.

A magyar faj életösztone parancsolja reá minden hazafira és minden pozitív hitű keresztényre, hogy a páholyok elhatalmasodását, a szabadkőmíves diktatúrát, a sötétség lovagjainak vakondmunkáját lehetetlenné tenni igyekezzék.

*Ki kell nyitni a páholyok ablakait, hadd süthessen be—oda is a világosság és a nyilvános kritika napfénye!*

## FÜGGELÉK.

Mikor és hol tanácskoznak a szabadkőmívesek?

- (Páholy munkák naposzerinti beosztása.)
- HÉTFŐ:
- Budapest: (Duna-balparti páholyok. VI., Podnianiczky-u. 45.)  
 „*Demokratia*“, este 8½ órákor.  
 „*Reform*“, este 8 órákor.  
 „*Nemzeti*“, este 7½- órákor  
 „*Március*“, este 8 órákor.
- Baja: „*Honszerzet*“, minden hó első és harmadik hétfőjén. —  
 (Bcrényi Dániel utca 11. sz., saját ház.)
- Brassó: „*Három oszlophoz*“  
 (Ridely Ferenc házában, Belváros. Neugassc 27.), minden hó második és negyedik hétfőjén munka, a többi hétfőn értekezlet.
- Fiume: „*Syrius*“ (via della Ruota, Witthead-ház). Minden hó első és harmadik hétfőjén.
- Marosvásárhely: „*Bethlen Gábor*“  
 (Széchenyi-tér 5. sz.), minden hó első és harmadik hétfőjén.
- Mezőtúr: „*Kossuth Lajos*“ (Bóza-út, saját ház). Minden hó második és negyedik hétfőjén este 8 órákor munka, a többi hétfői napokon értekezlet.
- Pozsony: „*Eintracht*“.  
 „*Zukunft*“.  
 „*Freundschaft*“, esti 8 órákor.
- Sepsiszentgyörgy: „*Siculia*“  
 (Kossuth-tér, Bogdán-féle ház emeletének balfelöli részén) minden hó második és negyedik hétfőjén, este 7 órákor tartja.
- Szeged: „*Szegett*“ (Kölcsey-utca 11. sz., I. emelet), minden hó első és harmadik hétfőn munka, minden második és negyedik hétfőn értekezlet, este 8 órákor.

Szombathely: „Ébredés”,  
hó első és harmadik hétfőn  
munka, a többi hétfőn érte-  
kezet. (Hosszú-utca 23. szám,  
I. emelet.)

#### KEDD:

Budapest: (Duna-balparti páho-  
lyok. VI., Podmaniczky-u. 45.)  
„Könyves Kálmán, az előítéletek  
legyőzéséhez”, este 7<sup>1/2</sup> órákor.  
„Minerva”, este 7<sup>Vs</sup> órákor.  
„Madách”, minden hó első és  
harmadik keddjén, este V28  
órákor.  
„Prometheus”, minden kedden.  
(Duna-jobbpartján, II., Fő-utca  
8. szám, földszint.)  
„Galilei”, este V28 órákor.

Győr: „Philanthropia”, minden  
kedden este 7<sup>1/2</sup> órákor. —  
(Andrássy-út 84. szám, saját  
páholyházában.)

Kolozsvár: „Unió” (Bocskay-tér  
14. szám, saját ház), este 7<sup>Va</sup>  
órákor. (Bejárás Bethlen-utca  
3. sz., a páholyház hátsó részén.)  
Máramarosziget: „Tisza”, min-  
den hónap első és harmadik  
keddjén este 6 órákor. (Thököly-  
út 94. sz.)

Nyíregyháza: „Szabolcs”, min-  
den második és negyedik ked-  
den munka, a hó első és har-  
madik kedd napján értekezlet.  
Télen 6 órákor, nyáron 7 órákor.  
(Károlyi-tér, saját ház.)

Pozsony: „Schiller”, este 8 óra-  
kor.

„Goethe”, este 8 órákor.

„Testvériség”, este 7 órákor, a  
„Hallgatagság” páholy helyisé-  
gében. (Szavoy-szálloda, III.  
em., 83. szám“)

„Hiram”, minden első és har-  
madik kedden este.

Zilah: „Wesselényi” szabadkőmí-  
veskör, minden második és ne-  
gyedik kedden este 1/2 órákor.

SZERDA: minden

Budapest: (Duna-balparti páho-  
lyok. VI., Podmaniczky-u. 45.)  
„Corvin Mátvás, az igazságos”,  
este 8 órákor.

„Humboldt”, este 8 órákor.

„Eötvös”, este 7<sup>1/2</sup> órákor.

„Petöfi”, este, V28 órákor.

Gyöngyös: „Akác”, minden hó  
második szerdáján, este 7 \*<sup>s</sup>  
óra. — (Buza-piac, Koháry-tér  
1242 a, Dudás-féle ház.)

Késmárk: „Szepes” (Fő-tér 339.

szám, a Takarékpénztár házá-  
ban), minden hó első szerdáján  
értekezlet és minden harmadik  
szerdáján munka d. u. 6 órákor.  
Pozsony: „Humanitás”, este -8  
órákor.

„Kosmos”, este 8 órákor.

Rimaszombat: „Gömör”, min-  
den hó második szerdáján,  
este 7 órákor. (Losonczi-utca,  
Loysch Ödön házában.)

Újpest: „Világosság” (Lőrinc-utca  
6. sz.) este 8 órákor.

#### Határpáholy:

Zágráb: „Kljubavi bliznjega”,  
minden első és harmadik szer-  
dán, este 7 órákor.

#### CSÜTÖRTÖK:

Budapest: (Duna-balparti páho-  
lyok. VI., Podmaniczky-u. 45.)  
„Neuschloss, a régi hívek”, este  
8 órákor.

„Haladás”, este 1/2 órákor.

„Erzsébet”, este 1/2 órákor.

„Kazinczy”, este 8 órákor.

(Duna-jobbpartján. II., Fő-utca  
8. szám, földszint.)

„Hajnal”, este 8 órákor, a

„Galilei” páholy helyiségében.

Arad: „összetartás”, este 8 óra-  
kor. (Gróf Apponyi Albert út  
14. szám.

Brassó: „Pannónia”, este 7\*<sup>1/2</sup>Óra-  
kor (a Klostrom-utcában fekvő  
Európa-szállodában).

Dés: „II. Rákóczi Ferenc” szabad-



kőnyveskőr, minden második és negyedik csütörtökön, este 6 órkor.

Pozsony: „*Sokrales*“, este 8 órkor.

„*Lessing zu den 3 Ringen*“, este 8 órkor.

Szabadka: „*Alkotás*“, minden hó első és harmadik csütörtökön munka, minden hó második és negyedik csütörtökön értekezlet. (Deák-utca 2. szám.)

Szolnok: „*Alföld*“ (Jókai-utca

360. sz., saját házában), minden

hó első és harmadik csütörtökjén, este 6/2 órkor.

Versec: „*Aurora*“, minden hó második és negyedik csütörtökön. (Gruber-féle ház, Zmáj Joannovits utca 8. szám.)

#### PÉNTEK:

Budapest: (Duna-balparti páholyok. VI., Podmaniczky-u. 45.)

„*Hungária*“, este 8 órkor.

„*Comenius*“, este 7V\* órkor.

„*Martinovics*“, este 7, 28 órkor.

„*Patria*“, minden hó második és negyedik pénteken, este 8 órkor.

„*Archimedes*“, este 7<sup>1</sup>/s órkor.

Debrecen: „*Haladás*“, este 6 órkor. (Simonffy-utca 1/c. szám, emelet 6. ajtó.)

Eperjes: „*Thököly Imre*“ (Árok-utca 26., az udvarban jobbra), este 6 órkor.

Kaposvár: „*Berzsenyi*“, minden hó első és harmadik pénteken munka, este 1/2 órkor.

Kassa: „*Resurrexit*“ (Fő-utca 92.), este 7 órkor.

Munkács: „*Hegyvidék*“, este 6 órkor.

Nagykanizsa: „*Munka*“, este 8 órkor (a Vasút-utcában, Roscnberg-féle házbán).

Nagyvárad: „*László király*“, minden hó első és harmadik péntekjén délután 6 órkor. A többi pénteki napokon értekezlet.

Orsová: „*Vaskapu*“ szabadkőműveskőr minden második és negyedik pénteken este 8V\* órkor.

Pozsony: „*Hatgatagság*“ (Savoy-szálloda, III. emelet, 87. szám), este 8 órkor.

„*Treue*“, este 7<sup>1</sup>/a órkor.

„*Pionier*“. (A „Zukunft“ páholy helyiségében, I., Annagasse 18.)

Sopron: „*Széchenyi*“ (Várkerület 15. szám, I. emelet), este 8 órkor.

Temesvár: „*Losonczy*“, minden hó első és harmadik pénteken este 8 órkor; kedden este 6 órkor értekezlet. — (Belváros, Erőd-utca 5. sz., II. emelet.)

#### SZOMBAT:

Budapest: (Duna-balparti páholyok. VI., Podmaniczky-u. 45.)

„*Deák Ferenc*“, este 8 órkor.

Besztercebánya: „*Felvidék*“, minden hó első és harmadik szombatján este 8 órkor. A többi szombati napokon értekezlet. (Bethlen Gábor utcai evang. egyesület házában, II. emelet.)

Lugos: „*Dél*“ (Izabella-tér 8. sz.), minden hó első és harmadik szombatján, este 7 órkor.

Pancsova: „*Stella Orientalis*“, minden második és negyedik szombatban este 1/2 órkor. (Templom-utca 18. sz.)

Petrozsény: „*Zsilvölgy*“, minden hó első és harmadik szombatban munka, a második és negyedik szombatban értekezlet, este V28 órkor.

Szeged: „*Árpád, a testvériséghez*“ (Belváros, Madách-utca 3. sz., saját ház), minden hó első és harmadik szombatban munka, a többi szombatban értekezlet, este 8 órkor.

Zombor: „*Jövendő*“, minden hó első és harmadik szombatján, este 7 órkor. (Basa-utca 9., saját ház.)